ד א מיי' פ"ט מהלכות תמידין ומוספין הל' ט:

שינויי נוסחאות

א) [בפירוש ערך תנה גרים תלה וכן גי' הילקוט פ' תרומה דמן שמנן]. (מ"ה:) **ב)** רוקדת שקורין קויש. (ש"מ): **ג)** וגובהין למעלה. (ש"מ): **ד)** נ"ל בעוני הדפוס מכאן ומכאן היה מתקן. (ש"מ): **ה)** פרוצה שהיו הדפוס ארוכות. היינו דתיבי קנים של זהב על הלחם דקתני. (ש"מ): **ו)** הלחם ראשו של קנה על. כל"ל. (ש"מ). וכל"ק הניח הלחם ראשו אחמד על דופן זה ולאחו האחד על: **ז)** ש"מ: **ח)** מדביק מעט. (ש"מ): **ט)** סניפין של זהב היו שם. (ש"מ): **י)** בראשיהן שהיו סומכין בהם קנים. (ישר וטוב): **יא)** שהלחם נתון אחרו. (ש"מ): **יב)** פרוצה שהדפוס. כל"ל. (ש"מ). וכיסר טוב גרס פרוצה כופל שהדפוס: **יג)** בקרקע אצל השלחן תרוכות. (ש"מ): **יד)** העליון וסומכין הלחם שלא ישתברו דפנותיו. (ש"מ): **טו)** מונחים באותם פילוגין. (ש"מ): **טז)** ואין יכולים לסמוך דופתיו. כל"ל. (ש"מ): **יז)** נ"ל פני דופתיו. (מ"ה): **יח)** מיעגל. שלין. (ש"מ): **יט)** רחבים ואינם יושבים הלכך הוצרכו סניפין לסמוך הלחם: **תגב.** (ש"מ כ"ר). וכ"מ הגר' הניח רחבים ואינו יושב עליו: **תגב:** כ) ומכניהו. (ש"מ): **כא)** כמו נפל מילמי מילתי. (ש"מ): **כב)** על השלחן שהרי הלחם ממולא כל רוחב השלחן: הס"ל ומה"ל אארעא מנח להו. בתמיה: הלחם. (ש"מ): **כג)** הסניפין שלא יפלו שפיפועו. (ש"מ): **כד)** עיגולו של סניף. (מ"ה): **כה)** של סניף והסניף מעמיד את הלחם כדאמרן דעגיל. (ש"מ): **כו)** מלמעלה: הס"ל ומה"ל כמין פסיגה. (דפו"ר): **כז)** הלחם מלמעלה. (דפו"ר). וכל"ק הניח הלחם עד למעלה: **כח)** בראשו וחד בסופו לגד אורך. (צ"ק). וכיסר וטוב הניח בראשו ובסופו של גד אורך: **כט)** משלן של לחם חזק. (צ"ק). וכיסר וטוב הניח שיהא לחם משען מזק: **ל)** השולחן לצד רוחבו שהיו שולי הלחם. (ישר וטוב): **לא)** מתמצעת שלו היה. (ש"מ). וכל"ק הניח מתמצעת היה הוך. וכיסר וטוב גרס אבל גופה הלחם לא היה הוך ומגביה בשיפוע מכאן ומכאן אלא באמצעיתו היה הוך ומכאן ומכאן היה מגביה בשיפוע מכאן הוך וכמיכו עד: **לב)** שולחן ראה"כ כופל. (ש"מ וצ"ק): **לג)** כמשפטן. (צ"ק): **לד)** ממשה ונותן ארכו כנגד רחבו של שולחן וקופל. (ישר וטוב): **לה)** ס"ל שלא יהיו נוטין כל. נ"ל נוגעין כל עיקר בדופן. (ש"מ): **לו)** בראשיהן דאמרינן לקמן פי' בקונטרס דהיינו שראשי. (צ"ק): **לז)** במתת גובהו. (ישר וטוב): **לח)** עיין יבר וטוב: **לט)** את החלה משמע. (ש"מ):

לעזי רש"י

קוויש [קוויש"ן]. טירה קטנה.
פירקיש [פורקיש"ן]. קלשונים.
ציריקל"א. חישוק.

כמין תיבה פרוצה. דשולחן רחבו ממשה לרבי יהודה (לקמן דף לז.) ושמה לרבי מאיר ולחם מרכו עשרה ורחבו ממשה ונותנין מרכו כנגד רחבו של שולחן וקופל לרבי יהודה טפחיים ומחצה מכאן וטפחיים ומחצה מכאן ולרבי מאיר טפחיים מכאן וטפחיים מכאן נמצא שהיה כמין תיבה פרוצה ג' דפנות זו כנגד זו ושוליים רחבין ופרוצה מלמעלה [ב] כמין ספינה רוקדת ואין לה שוליים אלא מלמעלה רחבה ומלמטה כלה והולכת עד כאצבע ושני ראשיה חדין והולכין וגבוהין מלמעלה ואין נוגעין במים כך פי' בקונטרס וממוך פירושו נראה דפחות הלחם [ג] מלמטה ושני ראשיו חדין כספינה החדה בראשה ובסופה כדי לרוח מהרה כך הלחם חד בראשו [ד] ובסופו (של חד) לד אורך השולחן ולהכי פריך למאן דאמר כמין ספינה רוקדת היכי יתבי קנים הלא ראשו חדין ואין יכול ליצב שם אלא קנה אחד באמצעיתו ואע"פ שהיו שם ד' סניפין של זהב מפולגין בראשיהן כדי לקבל ראשי קנים מ"מ בעינן שיהא [ה] לחם משמן חזק באמצעו שלא יתקפלו מכובד הלחם ומה שייר בקונטרס לורתו כזה [ו] הם המידודין ובסופו של אורך השולחן [ז] ולגד רוחבו שהיו דופני הלחם מאריכין ומרחיבין בעמין זה שכופפין לגד ראשו ולכך מפרש לקמן דסניפין עגיל להו מיעגל אבל גובה הלחם מאמצעית [לא] לא היה הולך ומגביה בשיפוע מכאן ומכאן עד שהיה הולך ומרחיב עד ה' טפחים והם השוליים הממלאים רחבו של שולחן [לב] ואחד כופל מכאן ומכאן כמו דופן זקוף לר' יהודה טפחיים ומחצה ולר' מאיר טפחיים

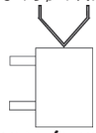

כזה [ג] אבל מה שפי' בקונטרס ושני ראשיה חדין והולכין וגבוהין למעלה ואין נוגעין במים אם רוצה לומר כעין ספינות שלנו שראשו וסופו משופע והולך ואינו נוגע במים נמצא דמי מסדר ליה ללחם על השולחן לא יתיב לחם אקנים המונחים בראש הלחם שתחתיו ובסופו דלא יתיב אלא אקנה אמצעי בלחודיה ויש מפרשים דהיינו הא דפריך אלא למאן דאמר כמין ספינה רוקדת קנים היכי הוו יתבי כלומר היאך היה יושב הלחם על הקנים פירוש היכי הוו יתבי קנים [לג] כמשפטו שיהא הלחם עליהם ומשני מורשא עביד להו שהיה מדביק בצק בשולי הלחם מתחתיו בחודו שלמטה כדי שיעמדו על הקנים ואין הלשון משמע כן כלל לפיכך נראה שהלחם בראשו ובסופו שכלפי אורך השולחן אין הולך ומשפע כלל אלא זקוף ול"ת למאן דאמר כמין ספינה רוקדת היכי מיפרשא מתני' דלחם הפנים מרכו עשרה ורוחבו חמשה [לד] וקופל לר' יהודה טפחיים ומחצה מכאן וטפחיים ומחצה מכאן ולרבי מאיר טפחיים הכיון דלמטה כלה והולך עד כאצבע היכי תנן נמצא מרכו ממלא רחבו של שולחן הא חסר ליה מה שהוליו הולכין וגבוהין מאמצעיתו מכאן ומכאן דכי פשטת ליה קממלא ליה ותו לא וכי משפעת ליה חסר ליה פורתא ושמא ההוא פורתא לא חשיב ועוד קשה הא דאמר רבי יוחנן (לקמן ד' לז.) לדברי האומר טפחיים ומחצה קופל נמצא שולחן מקדש ע"ו טפחים למעלה הא גבוה טפי לרבי יוחנן גופיה כיון דאמר כמין ספינה רוקדת ולרבי לומר דלא הוי טפח וחמרינן לקמן כיון דלא הוי טפח לא קחשיב ודוחק הוא שהרי שמה לחמים היו זה על גב זה ואי לכל חד וחד לא סליק שמות טפח מאי קא פריך למ"ד כמין ספינה רוקדת היכי יתבי בזיכין הא אין משפיעין השוליים אפילו שמות טפח וי"ל דאפילו הכי משמע ליה דלא יתבי בזיכין שפיר דבעינן שלא יהו [לה] נוגעין כל עיקר ות"ת אכתי הרי לחם הפנים עובין טפח כדאמרינן בפסחים בפרק כל שעה (דף לז.) נמצא שולחן מקדש טובא וי"ל דאותו עובי טפח היה בתוך הקיפול שהקיפול טפחיים ומחצה לרבי יהודה או טפחיים לרבי מאיר: **דסמכי ליה סניפין ללחם.** נראה דסניפין רחבין ממשה כרחבו של לחם ומפולגין בראשיהן [לו] דאמר פי' בקונטרס שראשי הקנים של כל לחם ולחם מונחין באותן פילוגין ולפי' זה היו הפילוגין זה למעלה מזה לר' יהודה טפחיים ומחצה ולרבי מאיר טפחיים [לז] במדת גובהו של לחם ואפשר דאותן פילוגין היו כעין פגימות לראשי הסניפין כמדת עובי הקנה ותימה דבמתני' תנן (לקמן דף לז.) ד' סניפין של זהב היו שם מפולגין בראשיהן כדי שיהו סומכין בהן את הלחם וכן קתני לקמן בברייתא שבהם סומכין את הלחם ואין מזכיר בשום מקום כלל נתינת ראשי הקנים [לח] משמע דלא בעי העמדה אלא ללחם התחתון המונח על עוהרו של שולחן ובתוספתא (פי"ב) נמי תניא ד' סניפין היו שם שבהן סומכין [לט] את הלחם משמע הלא התחתונה דווקא ולא אפשר להיות כלל לומר דאמר כמין ספינה רוקדת: **תלה.** כמו נפל תילתי תילתי דפרק אלו טרפות (חולין דף נג.):

כמין

כמין תיבה פרוצה. שיטול כיסויה ושתי דופנותיה זו כנגד זו כך הלחם היו לו ג' דפנות ושוליים רחבים כזה: **כמין ספינה רוקדת.** [ב] קוויש"ן ואין לה שוליים אלא מלמעלה רחבה ומלמטה כלה והולכת עד כאצבע כזה וכ' ראשיה חדין והולכין

[ג] וגבוהין למעלה ואין נוגעין במים. ולהכי קרי לה רוקדת שמרקדת והולכת מהר: **היינו דיתבי בזיכין.** של לבונה בתוך לחם הפנים כדכתיב (ויקרא כד) על המערכת לבונה זכה דהוא והשוליים רחבים היו יושבים הבזיכין עליהם יפה: **אלא למאן דאמר כמין ספינה רוקדת היכי יתבי בזיכין.** הא אין לו שוליים: **מקום הוה עביד להו.** בעודי [ד] אחד הדפנות היה מתקן להן בית מושב: **בשלמא למ"ד כמין תיבה פרוצה.** [ה] היו הדפנות: **היינו דיתבי קנים.** דקתני מתניתין [לז.] כ"ת קנים היו שם שהיה נותן ג' קנים של זהב על הלחם [ו] הראשון [האחד] ראשו של קנה על דופן זה וראשו [ז] (של) אחר על דופן זה ועל הקנים היה מושיב לחם אחר עד שהם שם תלות זו על זו ומבדילין הקנים בין חלה לחבירתה כדי שלא יתעפשו: **אלא למאן דאמר דספינה רוקדת היכי יתבי קנים.** והלא דקתני מתני' [לז.] ארבעה ראשן אחד מדיש ואין יכול ליצב שם אלא קנה אחד באמצעיתו: **מורשא עביד להו.** אלא הראש מכאן ומכאן [ח] ומדביק מעט בצק לקבל את הקנים: **בשלמא למאן דאמר כמין תיבה פרוצה.** שהיו הדפנות זקופות בשוה היינו דסמיכי סניפין ללחם דקתני מתני' [לז.] ארבעה סניפין [ט] היו שם מפולגין בראשיהן [י] שניים לסדר זה ושניים לסדר זה שהלחם [יא] מונח אורכו לרוחבו של שולחן וקופל למעלה מיכן ומיכן מה שאורוך הלחם יתר על רוחב השולחן והן הן דופני הלחם ולמאן דאמר כמין תיבה פרוצה [יב] כפול שהדפנות זקופות בשוה: **היינו דסמכי.** שני סניפין שקורין פירק"ש העומדים בקרקע [יג] ארוכות וגבוהות עד לחם העליון [יד] שומכין הלחם שלא ישברו דופותיו ולהכי מפולגין בראשיהם פילוגין הרבה כזה שראשי הקנים שעל כל לחם ולחם מונחים [טו] על אותם פילוגין: **אלא למאן דאמר כמין ספינה רוקדת.** עשויין הדפנות בשיפוע היכי סמכי סניפין ללחם והלא אין הסניפין נוגעין אלא מעט בראשו של לחם [טז] ואין יכול לסמוך [יז] שאר דופנותיו שלא יסבו: **דעגיל להו מיעגל.** [יח] אין הסניפין עומדין זקופין אלא עשויים כמין מעגל שקורין צירקל"א כזה [יט]

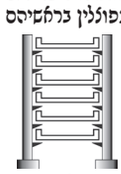

ואותו עיגול מתח שיפועו של לחם וסומך את כל הלחם וראש הסניף סומך לראש הלחם. מיעגל צירקל"א כדקרינן חוטי המעגל על שם עוגה (תענית דף יט.): **היינו דבעינן סניפין.** שאין שולי הלחם רחבים [יא] ואינו יושב: **אגב יוקרא דלחם.** שזה מונח על זה [כ] מכבידו: **אלא.** נשבר כמו [כא] תילתי תילתי (חולין דף נג.): **סניפין על גבי שלחן מונחים.** ודעגיל להו כדאמרן: **אלא למ"ד כמין תיבה פרוצה.** והוו הדפנות שווה וחקופות תו לא מצו סניפין למיתב על השלחן [כב]: **הלחם מעמיד את הסניפין** [כג]. שפיעוו של לחם מונח על [כד] קיפולו של סניף [כה] כדאמר דעגיל מיעגל והסניף מעמיד הלחם שלא יפול:

כמין

ה) ציור זה מקורו בדפוס ספד"מ - ותקדקו לגייר הסניפין בלי רבגליים. ועי' בצו"ר מת"ס מ"ו ליקוטים מ' מב.
ו) ציור זה בגמרה אינו מובן, ואולי יש לגייר כך:

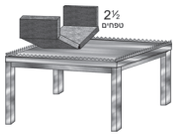

רבינו גרשום

כמין תיבה פרוצה. שניטל הקיר העליון ושתי קירות של אורכה מיכן ומיכן ולא נשאר בה כי אם תחתונה ושתי קירות רחבה כך לחם הפנים מקפלין אותו מלמעלה בראשו מיכן ומיכן: **ספינה רוקדת.** שהיא חדה מלמטה וראשיה משופעין ועולין למעלה ובאמצע נמוכה: **בשלמא למ"ד כמין תיבה פרוצה היינו דהוו יתבי בזיכין.** על גבי הלחם שהיה שוה בתחתם באמצעיתו וכיולין לישב שם: **אלא למאן דאמר כמין ספינה רוקדת.** שיש לה בית קבול וחדה למטה: **היכי הוו יתבי בזיכין.** בתחתית הלחם ונמצאו שלא היו נוגעין באמצען לתחתית הלחם: **מקום עביד להו.** שוה בתחתית כדי מקום ישיבת הבזיכין: **בשלמא למאן דאמר כמין תיבה פרוצה היינו דהוו יתבי קנים.** שבין לחם ללחם על גבי מה שנקפל למעלה שהיה רוחב הקפול כרחבו של לחם: **אלא למאן דאמר כמין ספינה רוקדת.** היכי הוו [יתבי] קנים על גבי ראשי הלחם שהן חדין: **מורשא עביד להו.** לסוף הראשים היה מדביק חתיכה בצק דקה באצבע ועליהן הקנים שוכבין: **בשלמא למאן דאמר תיבה פרוצה היינו דסמכי ליה סניפין ללחם.** לקפול הלחם שקפול הלחם מקצה רוחב השלחן הוא והסניפין על הארץ הן עומדין ונוגעין בכל קפולי הלחם עד למעלה וסומכין אותן: **אלא למאן דאמר כמין ספינה רוקדת היכי סמכי קנים ללחם.** אינן נוגעין על פני כל הקפול אלא לקצות הלחם: **דעגיל להו.** לסניפין (מפנין) [כופפן] כדי שיגעו לכל קפול הלחם ועומדין הסניפין על השלחן והלחם מעמיד הסניפין על השלחן והסניפין מעמידין קיפולי הלחם: **היינו דבעינן סניפין.** כשהלחם אחד על גבי חברו שלא ידחוק ראשן החדין לחדץ: **סניפין למה לי.** והלא קיפולו ישר ואינו משופע לא ידחוק אחד ראש חברו לחדץ שקיפולו שוה: ודאי למאן דאמר משום תיבה פרוצה לא הוו צריכי סניפין למסמכינהו אלא משום הכי הוו סניפין שהן מפוצלין שעל גבי פצולן מיכן ומיכן מונחין הקנים ולא על גבי הלחם ממש כדי שלא יפרוס הלחם שאילו לא הסניפין שסומכין הלחם הקנים **אגב יוקרא דלחם תלה** הוה נפיל התחתונה תילתי תילתי: **סניפין על גבי השלחן מונחים.** שהיה כופף ראש הסניף תחת שפוע הלחם שיעמדו בו הסניפין: **הלחם מעמיד את הסניף.** ששפיעוו מהדק רגליו על השלחן והסניף מעמיד הלחם שלא יפרוס:

כמין תיבה פרוצה. שיטול כיסויה ושתי דופנותיה זו כנגד זו כך הלחם היו לו ג' דפנות ושוליים רחבים כזה: **כמין ספינה רוקדת.** [ב] קוויש"ן ואין לה שוליים אלא מלמעלה רחבה ומלמטה כלה והולכת עד כאצבע כזה

וכ' ראשיה חדין והולכין [ג] וגבוהין למעלה ואין נוגעין במים. ולהכי קרי לה רוקדת שמרקדת והולכת מהר: **היינו דיתבי בזיכין.** של לבונה בתוך לחם הפנים כדכתיב (ויקרא כד) על המערכת לבונה זכה דהוא והשוליים רחבים היו יושבים הבזיכין עליהם יפה: **אלא למאן דאמר כמין ספינה רוקדת היכי יתבי בזיכין.** הא אין לו שוליים: **מקום הוה עביד להו.** בעודי [ד] אחד הדפנות היה מתקן להן בית מושב: **בשלמא למ"ד כמין תיבה פרוצה.** [ה] היו הדפנות: **היינו דיתבי קנים.** דקתני מתניתין [לז.] כ"ת קנים היו שם שהיה נותן ג' קנים של זהב על הלחם [ו] הראשון [האחד] ראשו של קנה על דופן זה וראשו [ז] (של) אחר על דופן זה ועל הקנים היה מושיב לחם אחר עד שהם שם תלות זו על זו ומבדילין הקנים בין חלה לחבירתה כדי שלא יתעפשו: **אלא למאן דאמר דספינה רוקדת היכי יתבי קנים.** והלא דקתני מתני' [לז.] ארבעה ראשן אחד מדיש ואין יכול ליצב שם אלא קנה אחד באמצעיתו: **מורשא עביד להו.** אלא הראש מכאן ומכאן [ח] ומדביק מעט בצק לקבל את הקנים: **בשלמא למאן דאמר כמין תיבה פרוצה היינו דהוו יתבי קנים.** שהיו הדפנות זקופות בשוה היינו דסמיכי סניפין ללחם דקתני מתני' [לז.] ארבעה סניפין [ט] היו שם מפולגין בראשיהן [י] שניים לסדר זה ושניים לסדר זה שהלחם [יא] מונח אורכו לרוחבו של שולחן וקופל למעלה מיכן ומיכן מה שאורוך הלחם יתר על רוחב השולחן והן הן דופני הלחם ולמאן דאמר כמין תיבה פרוצה [יב] כפול שהדפנות זקופות בשוה: **היינו דסמכי.** שני סניפין שקורין פירק"ש העומדים בקרקע [יג] ארוכות וגבוהות עד לחם העליון [יד] שומכין הלחם שלא ישברו דופותיו ולהכי מפולגין בראשיהם פילוגין הרבה כזה שראשי הקנים שעל כל לחם ולחם מונחים [טו] על אותם פילוגין: **אלא למאן דאמר כמין ספינה רוקדת.** עשויין הדפנות בשיפוע היכי סמכי סניפין ללחם והלא אין הסניפין נוגעין אלא מעט בראשו של לחם [טז] ואין יכול לסמוך [יז] שאר דופנותיו שלא יסבו: **דעגיל להו מיעגל.** [יח] אין הסניפין עומדין זקופין אלא עשויים כמין מעגל שקורין צירקל"א כזה [יט]

ואותו עיגול מתח שיפועו של לחם וסומך את כל הלחם וראש הסניף סומך לראש הלחם. מיעגל צירקל"א כדקרינן חוטי המעגל על שם עוגה (תענית דף יט.): **היינו דבעינן סניפין.** שאין שולי הלחם רחבים [יא] ואינו יושב: **אגב יוקרא דלחם.** שזה מונח על זה [כ] מכבידו: **אלא.** נשבר כמו [כא] תילתי תילתי (חולין דף נג.): **סניפין על גבי שלחן מונחים.** ודעגיל להו כדאמרן: **אלא למ"ד כמין תיבה פרוצה.** והוו הדפנות שווה וחקופות תו לא מצו סניפין למיתב על השלחן [כב]: **הלחם מעמיד את הסניפין** [כג]. שפיעוו של לחם מונח על [כד] קיפולו של סניף [כה] כדאמר דעגיל מיעגל והסניף מעמיד הלחם שלא יפול:

כמין

במהדורה זו הבאנו בסוף הכרך ציורים מפורטים המבארים את שיטת רש"י ותוס'

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

כמין כוורת היה לה בתנור. וזה הדפוס שהוא נאפה בו מרובע והיינו כמין תיבה פרוצה שיש לה שוליים רחבים ומרובעים: **אימא ופיה דומה כו'.** ד) השוליים עשויין כספיה: **למין דוקרנין.** כמין ה) קנים הדוקרנין קנים שיש בהן ענפים הרבה דהוו מפולגין: **נפסל במסעות.** כשנוסעין ישראל במדבר ומפרקים המשכן ונושאים השלחן עם הלחם כדכתיב (במדבר ד) ועל שלחן הפנים יפרשו בגד תכלת מי נפסל לחם ביולה או לא: **בחנייתו נפסל ביולה.** אם ו) יולה חוץ לקלעים כדכתיב והיתה לאהרן ולבניו ואכלוהו במקום קדוש (ויקרא כד): **ולחם התמיד עליו יהיה.** ז) אלמא בקדשתיה קאי: **ממקומו.** ח) של שולחן: **במסודר.** על השלחן: ט) **[במסובלק].** שעדיין לא הגיע זמן לסלק את זה עד שנסעו י) ומ"מ בתוך מחנה הלויים הוא שנושאין אותן יא) עמהן עם המשכן וזגלי מחנה ישראל סביב להם: יב) **כי לא מפיק ליה.** מעזרה והשתא נמי לא אפקיה ממחנה לויה: **לדגלים.** להורות איזה דגל יסע ראשון ואיזה אחריו אמצעי ואיזה אחרון: **סילוק מסעות.** יג) שהפרוכת נגללת: **קדשים נפסלים ביולה.** שאין להם קלעים ואעפ"כ המחנה קדוש וזכין ומצורעין משתלחין חוץ יד) ממחילתן מצורע חוץ למחנה לויה: טו) מחנה כדלמר בברכות (דף מד.) את והב בספיה ד) וזכין חוץ למחנה לויה: **לי אהל מועד דווקא הוא.** אע"ג דהוגללו הפרוכת טז) כדקתני לעיל: ה"ג **אפילו קדשים נמי לא ליפסלו ביולה ולי אהל מועד לאו דווקא הוא אפילו לחם הפנים נמי ליפסול:** אלא כי אתא רבין אמר. אהל מועד לאו דווקא דלדגלים הוא דאתא ומר דמכשיר במסודר לכתיב לחם תמיד עליו יהיה ומר דפסיל במסובלק: **ש"מ.** מדקתני קדשים נפסלים משום פסול יולה: **יש סילוק מסעות בלילה.** שאם היה נעלה הענן בלילה היו נוסעים מיד ולא היו ממתינין עד הבקר: **אימא מידלו.** קלעים: **בלילה לא מלו עקרי.** דכתיב יומם בריאשא והדר לילה קמ"ל: **ורמינהי.** יז) דקתני וזכין ומצורעין משתלחין: **פסח הכא בעומאה.** כגון שרוב ליכור טמאים כדאמר (פסחים דף סו:) אים נדחה לפסח שני ולא ליכור וטומאת מת הותרה להם כדכתיב (במדבר ט) טומאת יח) נפש אבל לא זיבה ולרעת ורבי

מיתיבי כמין כוורת היה לה בתנור א)ודומה כמין טבלא מרובעת אימא ופיה דומה כמין טבלא מרובעת תניא כמאן דאמר כמין ספינה רוקדת דתניא ארבעה סניפין של זהב היו שם מפוצלין מראשיהן כמין א) דקרנין היו שסומכין בהן את הלחם שהוא דומה כמין ספינה רוקדת איבעיא להו לחם הפנים נפסל במסעות או אינו נפסל במסעות רבי יוחנן ורבי יהושע בן לוי חד אמר נפסל וחד אמר אינו נפסל מאן דאמר נפסל דכתיב [1]כאשר יחנו כן יסעו מה בחנייתו נפסל ביוצא אף בנסיעתו נפסל ביוצא מאן דאמר אינו נפסל דכתיב [2]ולחם התמיד עליו יהיה ואידך נמי הא כתיב כאשר יחנו כן יסעו לאידך גיסא מה בחנייתו כי לא יצא ממקומו לא מיפסיל אף בנסיעתו כי לא יצא ממקומו לא מיפסיל ואידך נמי הא כתיב ולחם התמיד עליו יהיה אלא כי אתא רב דימי אמר במסודר דכולי עלמא לא פליגי אלא כי פליגי במסובלק מאן דאמר נפסל דכתיב כאשר יחנו כן יסעו מה בחנייתו נפסל ביוצא אף בנסיעתו מיפסיל ביוצא ב) למאן דאמר אינו נפסל דכתיב [1]ונסע אהל מועד ג)אע"פ שנסע אהל מועד הוא ואידך נמי הכתיב כאשר יחנו כן יסעו לאידך גיסא מה בחנייתו כי לא מפיק ליה לא מיפסיל אף בנסיעתו כי לא מפיק ליה לא מיפסיל ואידך נמי הא כתיב ונסע אהל מועד ההוא לדגלים הוא דאתא ואידך [1]ממחנה הלוים בתוך המחנות נפקא מיתיבי ד)בשעת סילוק מסעות קדשים נפסלין ביוצא וזכין ומצורעין משתלחין חוץ למחיצתן מאי לאו אפילו לחם הפנים לא בר מלחם הפנים מה נפשך אי אהל מועד דוקא הוא אפילו קדשים נמי אי אהל מועד לאו דוקא הוא אפילו לחם הפנים נמי אלא כי אתא רבין אמר מר אמר במסודר ומר אמר במסובלק ולא פליגי אמר אביי ש"מ יש סילוק מסעות בלילה דאי סלקא דעתך אין סילוק מסעות בלילה אימת מדלי ג) לצפרא מאי אירייא משום יוצא תיפוק לי דאיפסיל ליה בלינה פשיטא [3]ללכת יומם ולילה כתיב מהו דתימא הני מילי היכא דעקור ביממא אבל היכא דלא עקור ביממא בלילא לא מצו עקרי קא משמע לן ורמינהי ד)הוגללו הפרוכת הותרו הזבין ומצורעין ליכנס לשם אמר רב אשי לא קשיא הא ר' אליעזר הא רבנן דתניא רבי

כמין כוורת היה לה בתנור. כוורת עגולה היא כדמוכח בפ"ק דשבת (דף ח.). והכא קתני כמין טבלא מרובעת אלא מנוקב ככוורת של קיש שיטלוט האור בכולו: **מר אמר במסודר ומר אמר במסובלק ולא פליגי.** יט) מסקנא דשמעתא דלא אמרינן אע"פ שנסע אהל מועד הוא והא דמסיק ליה בפ' בתרא דזבחים (דף קטו:) כ) הייגו לענין קדשים קלים דנאכלין בכל מחנה ישראל ולא בעו אהל מועד ומיהו ק' דבפרק קדשי קדשים (שם דף סא:) מסיק ליה גבי קדשי קדשים דמפרש בשני מקומות קדשים נאכלים קודם שיעמידו הלוים את המשכן ולאחר שיפרקו הלוים המשכן ולא מיפסלי ביוצא משום דאע"פ שנסע אהל מועד הוא ויש לומר דהתם מיירי בא) (קודם) שנפרס אהל מועד והמזבח וקלעי החצר עומדים במקומן ו) וא"ת וכיון שנתמלא המזבח היכי מתאכלן הא"ר אלעזר התם מזבח שנפגם אין אוכלין בגיונו שירי מנחה ור' ישמעאל ברבי יוסי נמי קאמר כל הקדשים שנשחטו שם פסולין ואפילו קדשים קלים והתם מדמי סילוק מסעות לנפגם מזבח וי"ל דאתיא כתנא דפליג אר' ישמעאל בר' יוסי ובקונטרס פי' התם דשני מקומות אלו לאחר שנסעו ונתאכל המזבח קאמר אלא חד מייייהו דאתיא בעוד שהמשכן עמוד כמשפטו וחד לאחר שפרקוהו קרשיו וייריעותיו ועדיין המזבח במקומו וקודם שיעמידו לויי המשכן דנקט לאו דווקא נקט חדא דלא משכחת לה שיהא המזבח מונח קודם העמדת המשכן שהרי קודם שימנו בני קהת ונושאי המזבחות היו חונין בני גרשון ובני מררי ונושאי המשכן ומקימין אותו כב) אבל בנסיעתן שהיו מורידין המשכן תחלה ונושאין בני גרשון ובני מררי לאחר דגל ראשון ובני קהת אחר דגל שני כדי שיהו קודמין בני גרשון בחנייתן ומעמידין את המשכן לפני בא בני קהת כדכתיב אחר מסע כג) בני יהודה (במדבר י) והורד המשכן ואחר שני דגלים כתיב (שם) ונסעו הקהתים נושאי המקדש דהיינו אהרן ומזבחות וכלי שרת והקימו בני גרשון המשכן עד בואם של בני קהת כה) ועוד אי בששינו את הסדר מוקמת לה היכי שחטו קרבנם קודם שיעמידו המשכן הא אמרן באיזהו מקומן (זבחים דף נ:) שלמים ששחטן קודם שיעמידו הלוים את המשכן פסולין ואי גרסינן לה מיתוקמא בששינו את הסדר והכא דאיזהו מקומן שלמים דווקא קאמר ומשום דכתיב בהו ושחטו פתח אהל מועד ולא יליף שאר קדשים מייייהו עכ"ל והא דתנן גבי תמיד (דף ל:) לא היה בתרא דזבחים (דף קטו:) כ) הייגו לענין קדשים קלים דנאכלין בכל מחנה ישראל ולא בעו אהל מועד ומיהו ק' דבפרק קדשי קדשים (שם דף סא:) מסיק ליה גבי קדשי קדשים דמפרש בשני מקומות קדשים נאכלים קודם שיעמידו הלוים את המשכן ולאחר שיפרקו הלוים המשכן ולא מיפסלי ביוצא משום דאע"פ שנסע אהל מועד הוא ויש לומר דהתם מיירי בא) (קודם) שנפרס אהל מועד והמזבח וקלעי החצר עומדים במקומן ו) וא"ת וכיון שנתמלא המזבח היכי מתאכלן הא"ר אלעזר התם מזבח שנפגם אין אוכלין בגיונו שירי מנחה ור' ישמעאל ברבי יוסי נמי קאמר כל הקדשים שנשחטו שם פסולין ואפילו קדשים קלים והתם מדמי סילוק מסעות לנפגם מזבח וי"ל דאתיא כתנא דפליג אר' ישמעאל בר' יוסי ובקונטרס פי' התם דשני מקומות אלו לאחר שנסעו ונתאכל המזבח קאמר אלא חד מייייהו דאתיא בעוד שהמשכן עמוד כמשפטו וחד לאחר שפרקוהו קרשיו וייריעותיו ועדיין המזבח במקומו וקודם שיעמידו לויי המשכן דנקט לאו דווקא נקט חדא דלא משכחת לה שיהא המזבח מונח קודם העמדת המשכן שהרי קודם שימנו בני קהת ונושאי המזבחות היו חונין בני גרשון ובני מררי ונושאי המשכן ומקימין אותו כב) אבל בנסיעתן שהיו מורידין המשכן תחלה ונושאין בני גרשון ובני מררי לאחר דגל ראשון ובני קהת אחר דגל שני כדי שיהו קודמין בני גרשון בחנייתן ומעמידין את המשכן לפני בא בני קהת כדכתיב אחר מסע כג) בני יהודה (במדבר י) והורד המשכן ואחר שני דגלים כתיב (שם) ונסעו הקהתים נושאי המקדש דהיינו אהרן ומזבחות וכלי שרת והקימו בני גרשון המשכן עד בואם של בני קהת כה) ועוד אי בששינו את הסדר מוקמת לה היכי שחטו קרבנם קודם שיעמידו המשכן הא אמרן באיזהו מקומן (זבחים דף נ:) שלמים ששחטן קודם שיעמידו הלוים את המשכן פסולין ואי גרסינן לה מיתוקמא בששינו את הסדר והכא דאיזהו מקומן שלמים דווקא קאמר ומשום דכתיב בהו ושחטו פתח אהל מועד ולא יליף שאר קדשים מייייהו עכ"ל והא דתנן גבי תמיד (דף ל:) לא היה

ומגל מחנה ישראל כביב לשם עכ"ל. וק"ק דהא ע"ב בשבת לא נפנו משום שלאה ומחמר כמו שמחנו התוס' לקמן. ושמא יש לומר כגון שלאחו שבת היה יום"כ שלאם הפנים נאכל לערב בחולאי שבת ולא הפפקיה לאהל אחם עד שנפנו ויש סילוק מעסות בלילה כדמוכיח אמרי. וכן משמע לקמן במתני' חל יום"כ לחיות בשבת בחלות מתחלקות לערב. עכ"ל הגליון נחמא של קלף: **כי לא** מפיק ליה. פ"ה כי לא מפיק ליה מעזרה וה"ל לא מפיק ליה מחמה לויה. וקשה דמה יש לנו לדמות עזרה למחנה לויה. ונראה דה"פ אף נפשעמו כי לא מפיק ממחנה לויה לא מפסיל דמחנה לויה לקרי אהל מועד בשעת מעבר דמחנה לויה אלא דקרוי אהל מועד לפי אהל מועד כתוכו:

תורה אור השלם

1. וְנָסַע אֹהֶל מוֹעֵד מַחֲנֵה הַלְוִיִּם בְּתוֹךְ הַמַּחֲנֹת כַּאֲשֶׁר יַחֲנוּ כֵּן יִסְעוּ אִישׁ עַל יָדוֹ לְדִגְלֵיהֶם:
במדבר ב יז
2. וְעַל שֻׁלְחַן הַפָּנִים יִפְרְשׂוּ בֶּגֶד תְּכֵלֶת וְנָתְנוּ עָלָיו אֶת הַקְּעָרֹת וְאֶת הַכַּפֹּת וְאֶת הַמְּנַקִּית וְאֶת קְשׂוֹת הַנֶּסֶךְ וְלֶחֶם הַתָּמִיד עָלָיו יִהְיֶה:
במדבר ד ז
3. וַיֵּלֶךְ הַלָּךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד עָנָן לַנְחֹתָם הַדֶּרֶךְ וְלַיְלָה בְּעַמּוּד אֵשׁ לְהָאִיר לָהֶם לָלֶכֶת יוֹמָם וָלָיְלָה:
שמות יג כא

רבינו גרשום

כמין כוורת היה לה בתנור. לחלה והיינו הדפוס: **ודומה כמין טבלא מרובעת.** אלמא דהלחם נמי מרובע כמין תיבה: מהא לא תקשי **אימא ופיה** של דפוס **דומה כמין טבלא.** שהיה פיה מרובע מרוחב כדי שיכנים בו הלחם בריוח אבל למטה עשוי הדפוס כמין ספינה רוקדת. **ארבע סניפין.** ב' לסדר זה וב' לסדר זה: **ומפוצלין מראשיהן.** כדי לקבל הקנים: **כמין דוקרנין.** כעין קנין שמתפרדין מלמעלה: **נפסל במסעות.** כשהיו ישראל נוסעים ממקום למקום היו נושאין את השלחן עם הלחם שעליו: **חד אמר נפסל.** דכיון דנסעו ממקומן הוה ליה יוצא חוץ ממחיצתו: **חד אמר אינו נפסל.** הוא ובמקומו על השלחן: **מה בחניית המשכן נפסל ביוצא.** חוץ ממקומו: **אף בנסיעתו.** במקומו לא מיפסיל ע"ג השלחן: **במסודר.** שעדיין ע"ג השלחן לא מיפסיל אע"ג דנסעו: **כי פליגי במסובלק.** שאם סלקוהו מן השלחן בשעת נסיעה וכרכוהו בבגד תכלת שעליו ובפרוכת והוליכוהו: **אע"ג שנסע.** כיון דעדיין הוא כרוך בין הפרכת **אהל מועד [הוא].** ולא מפסיל ביוצא: **מה חנייתו כי לא מפיק ליה.** חוץ לירייעות לא מפסיל: **ואידך.** דפסיל **והכתיב ונסע אהל מועד.** דמשמע אף על גב דנסע אהל מועד הוא: **ההוא.** דנסע **לדגלים הוא דאתא.** שיהא אהל מועד באמצע הדגלים בין דגל ראובן לדגל אפרים: **סילוק מסעות.** היינו סילוק אהל מועד: **קדשים.** שהיו שם נפסלין משום יוצא: **וזבין ומצורעין משתלחין חוץ למחיצה.** כלומר שאין ראוין להכנס באותו מקום שהיה בו אהל מועד מפני שהיה קדוש: **מאי לאו.** דמאי קדשים נפסלין אפילו לחם הפנים קאמר: **אי אהל מועד דוקא.** דאע"ג שנסע אהל מועד הוא: **אפילו קדשים נמי.** לא ליפסלו: **אלא כי אתא רבין אמר.** ר' יוחנן ור' יהושע בן לוי מאן דמכשר אמר **במסודר** ומאן דפסל אמר **במסובלק ולא פליגי.** והא ברייתא דאמרה דקדשים נפסלין דמשמע אפילו לחם נמי במסובלק קאמר: **אימת מדלי.** כלומר אימת מסלקי: **מצפרא תפוק לי דאיפסול בלינה.** דבצפרא אכתי לא עבוד ביה קרבנות והני קדשים דהוו בית מדאתמול הוו ואי לא מדלי אלא מצפרא הוה בהנהו קדשים נמי פסול לינה, אלא מדלא איירי מפסול לינה ש"מ יש סילוק מסעות בלילה: **פשיטא דתיב ללכת יומם ולילה.** דבלילא נמי מסלקי: **מהו דתימא הני מילי.** דאימתי אזלי בלילא כגון **דעקור** המסעות ביממא וכו': **הוגללו הפרוכת.** שנסעו ממקום למקום: **הותרו זבין ומצורעין ליכנס לשם** וקשיא ההוא דזבין ומצורעין משתלחין חוץ למחיצה:

ה א מיי' פ"ח מהל' תמידין ומוספין הל' ט:

שינויי נוסחאות

א) דוקרנין. (ישר (שוב): ב) ומלן. (ש"מ): ג) מלפיף. (ש"מ): ד) כו' אבל הסולמים. (ש"מ): ה) כמין קנים שיש בהן ענפים הרבה דהיינו מפולגין. כע"ג. (ש"מ): ו) אם היה יולה. (ש"מ): ז) יהיה אפי' בשעת מסעות קרי ליה לחם התמיד אלמא. (ש"מ בשם גליון): ח) על הסלמן. (ש"מ): ט) על הסלמן שעדיין לא. ותימא במסולק ליתא. (דפו"ר): י) שנסעו כ"ע לא פליגי דלא איפסל דהא כתיב לחם (הפנים) תמיד כי פליגי במסולק שסלקוהו בשבת וסדרו אחר ולא הספיקו לאכול אותם עד שנסעו ומ"מ. (ש"מ): יא) אותן הכהנים עמהם על השלחן ודגלי. (ש"מ): יב) לסם. אהל מועד הוא. דחשיב כמאן דאיתיה באהל מועד ולא מיפסיל ביוצא: כי לא. (ש"מ בשם גליון): יג) שהפרוכת נגלל. (ש"מ). וכש"מ כי הגיה מסעות שמסלקין הפרכות ונגללין: יד) למחילתן. (ש"מ): טו) כתוב המחנה כדלמרינן בברכות. (ש"מ): טז) כדאמר לעיל. (ישר (שוב): יז) וכמיהו להא דקתני. (ש"מ): יח) טומאת לעפה. (ש"מ): יט) פליגי. ממקנא דשמעתא. (ש"מ): כ) דזחיתם דאמרינן אע"פ שנסע אהל מועד הוא הייגו. (צ"ק): **כא)** מיילי קודם שנפרק אהל מועד מכל וכל והמזבח. (ש"מ). וכ"ק הגי' כמו שגמיגי אלא שמתם מיגם קודם. ועיין יפי' הוטו: **כב)** ומקימין אותו וכנסיעתן היו מורידין המשכן תחלה ונוסעין בני גרשון. כע"ל. (ש"מ): **כג)** מסע דגל בני יהודה. (ש"מ): **כד)** קהת ואי בשנינו. (ישר (שוב): **כה)** בגילה תיפוק ליה דאיפסל ליה הלחם. (ש"מ):

מוסף רש"י

בששת סילוק מסעות. כשמורידין את המשכן ומקלקין את המזבחות בעת המסעות במדבר. **קדשים נפסלין.** בשר קדשי קדשים, וקמ"ל דמפי סילוק המזבח הוא מדקתני חזבין ומצורעין משתלחין שאין מצורע נכנס לדגלי השכינה ולא זב למחנה ליוי ושאין הלוים כדאמרינן בקמרינן לקמן (דף סא:) אע"פ שנסע אהל מועד הוא (זבחים ס:). הוגללה הפרוכת. שהיו נגללין בשעת נסיעתן, והיו נוסעין כולן ונאין זבים ומצורעים וכנכנסין במחנה (תענית כא:).

שיטה מקובצת

בבמסודר. מגאמר כתוב בגליון גמ' שנה, פ"ה במסודר על השלחן שעדיין לא הגיע זמנו להסלקה כ"ע ל"פ דלא איפסיל דהא כתיב לחם הפנים תמיד כי פליגי במסובלק פ"ה שסלקוהו בשבת וסדרו אחר ולא הספיקו לאכול אותם עד שנסעו ומ"מ כתוב מחנה לויה הוא שנשאין אותם כהנים עמהם על השלחן (תענית כא:).

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

אין טמאי מתים משתלחים. כגון עכשיו שהוגלו הפרוכת דאין מחיצה לטמאי מתים להשתלח דטמא מת מותר ליכנס למקדש לויה כדתמריון בסוטה פרק היה נוטל (דף כ:) ובפסחים ברים אלו דברים (דף סז.). לא טמא מת בלבד אמרו אלא אפילו מת עצמו שנאמר ויקח משה את עצמות יוסף עמו עמו במחיצתו [1] וכדתמר בפסחים (דף סז.). ובלבד שלא יכנס למקדש סכינה דהיינו עזרה והא דרבן לתמרו אע"פ שטמאי מתים אין משתלחין זבים ומצורעים משתלחין: **מתני' ליפסן וערייכן בחוץ ואפייכן בפנים.** מפרש בגמ': **ואינן דוחות את השבת.** אפייתן: **וכשרות בבית פאגי.** בכל ירושלים דקא סבר אפייתן ממי בחוץ: **גמ' אלמא מדת יבש.** כגון עשרון שנמדדו בו: [2] **נתקדשו.** ואי נפקי מיפסלא ביולא: **הקשה.** בתירוץ זה: **אדם קשה.** מכם ומתולד לאתך הלכה כברזל [3]: **איפסלו בלינה.** דכל המנחות משנתקדשו בכלי נפסלים ואלו כיון דאיקדיש מאתמול בתנור איפסיל בלינה קודם שיקדרנו על השולחן: **במקום זריזיו.** ולא בעזרה ממש אלא בחוץ יאפוהו כהנים זריזים שלא יחמיץ: **ושניהם.** רבי יהודה ורבי שמעון: [4] **בחוץ.** בערב שבת אשכחינהו דוד לכהנים דקאפו ליה: **דרך חול קא אפיהו.** כלומר בחול קאפיתו ליה בתמיה: **אף כי היום יקדש בכלי.** התנור ואיפסיל ליה למחר בלינה אלמא [5] תנור מקדש ודוחה שבת: **מידי פגור מקדש.** דילמא אתם שלא [6] יפסל בלינה. ואף כי היום יקדש בכלי בתמיה קאמר להו וכי היום יקדש בתנור [7]: **דנפקא ליה ממעילה.** דכיון [8] שסילקו (כו) מוזר להכנים וכל שיש לו שעת היתר להכנים אין בו מעילה [9] ולא מיבעיא הך [10] שכבר נסתלק [11] אפילו זה אם היום יקדש בכלי שסידלתם על השלחן הכו ליה:

מסוכן

רבי [12] אליעזר אומר יכול דחקו [13] זבין ומצורעין ונכנסו לעזרה בפסח הבא בטומאה יכול יהו חייבין תלמוד לומר [14] וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב וכל טמא לנפש בשעה שטמאי מתים משתלחין זבין ומצורעין משתלחין אין טמאי מתים משתלחין אין זבין ומצורעין משתלחין: **מתני'** אחת [15] שתי הלחם ואחת [16] לחם הפנים לישתן וערוכתן בחוץ ואפייתן בפנים [17] ואינן דוחות את השבת רבי יהודה אומר כל מעשיהם בפנים [18] רבי שמעון אומר לעולם הוי רגיל לומר שתי הלחם ולחם הפנים כשרות בעזרה וכשרות [19] בבית פאגי: **גמ'** הא גופא קשיא אמרת לישתן וערוכתן בחוץ אלמא מדת יבש לא נתקדשה ואפייתן בפנים אלמא מדת יבש נתקדשה אמר [20] רבה הקשה אדם קשה שהוא קשה כברזל ומנו רב ששת מאי [21] קשיא דלמא עשרון לא מקדש תנור מקדש אלא אי קשיא הא קשיא ואפייתן בפנים אלמא תנור מקדש ואין דוחות את השבת [22] איפסלה בלינה (אלא) אמר רבא הקשה אדם קשה שהוא קשה כברזל ומנו רב ששת אמר רב אשי מאי קושיא דלמא מאי מבפנים במקום זריזין והא דרב אשי [23] ברותא היא מה נפשך אי אפייה בעינן זריזין לישה ועריכה נמי [בעינן] זריזין ואי לישה [24] [ועריכה] לא בעינן זריזין אפייה נמי לא בעינן זריזין אלא דרב אשי ברותא היא: ר' יהודה אומר כל מעשיהן בפנים [וכו']: אמר רבי אבהו בר כהנא ושניהן מקרא אחד דרשו [25] [2] והוא דרך חול [26] אף כי היום יקדש בכלי רבי יהודה סבר בחול אשכחינהו דקא אפו ליה אמר להו דרך חול קא אפיתו ליה אף כי היום יקדש בכלי איפסיל ליה בלינה רבי שמעון סבר בשבת אשכחינהו דקא אפו ליה אמר להו לא דרך חול בעיתו למיעבדיה מידי תנור מקדש שלחן הוא דמקדש ומי מצית אמרת דבשעת אפייה אשכחינהו והכתיב [3] ויתן לו הכהן קודש כי לא היה שם לחם כי אם הפנים המוסרים מלפני ה' אלא מאי דרך חול דקא אמר להו הכי קא אמרו ליה ליכא לחם כי אם לחם הפנים המוסרים מלפני ה' אמר להו לא מיבעיא האי דכיון דנפק ליה ממעילה דרך חול הוא [27] אלא אפילו האיך נמי דהיום יקדש בכלי הבו [28] לי' דליכול

מסוכן

רבי אליעזר דמיקל בהם מיקל בכל דהסתם נמי אין טמאי מתים משתלחים חוץ למחנה שלהם דטמא מת אינו אסור אלא בעזרה בלבד ועכשיו [29] כשהוגלו פרוכת אין מחיצה לטמאי מתים להשתלח דטמא מת מותר ליכנס במחנה לויה דכתיב [30] ויקח משה את עצמות יוסף עמו במחיצתו [31] וכדתמר בפסחים (דף סז.).

[1] ב מיי' פ"ט מהלכות ביאת מקדש הלכה יב וכרבנן:
[2] ב מיי' פ"ט מהלכות תמידין ומוספין הל' ז:
[3] ד מיי' שם פ"ט שם ה"ז:
[4] ד מיי' שם הלכה ו ופ"ח הלכה ח:

שינויי נוסחאות

א] וכפרות אבית פאגי. (ש"ס): **ב]** תמר רבא. (ש"ס). וכ"מ כ"י רבה: **ג]** מאי קושיא. (ש"ס): **ד]** השבת איפסלו בלינה תמר רבא. כ"ל. (ש"מ וצ"ק): **ה]** ש"מ: **ו]** ולף כי היום. (ש"ס): **ז]** הוא גבייהו אלא. (ש"ס): **ח]** הכו לי דליכול. (ש"מ כ"י): **ט]** כשהוגלו הפרוכת. (ש"מ). וכ"מ כ"י הגיה כשהוגלו הפרכות: **י]** ובדאמרי' בפסחים. (ש"ס): **יא]** לא נתקדשו ואי נפקי לא מיפסלא. (ש"ס): **יב]** כברזל. כיון דאפייתו מע"ש דאינו דוחה השבת וסדור אינו אלא בשבת איפסלו בלינה. והד"מ. (ש"מ). וכ"מ כ"י הוספה זו כמוף ד"ה איפסלו: **יג]** כדמר"ר הגי' בשבת שמשתכינהו. וכ"מ כ"י הגיה בחול אשכחינהו. ומיהות בערב שבת ליתא: **יד]** במתוך. (ש"ס): **טו]** יפסלו. (ש"ס): **טז]** בתנור לא מיבעיא האי. שבבר נסתלק: דנפקי ליה ממעילה. (ש"ס): **יז]** שסילקו הוא מותר להכנים דכל שם. (ש"מ). וכ"מ כ"י הגיה שסלקוהו מותר: **יח]** מעילה: דהיום יקדש בכלי שסדלתם הסולחן: הס"ד ומה"ד הכו ליה. הבשלר נמתק. (ש"מ כ"י). וכ"מ הגי' ליתא הנכה זו. ועיין מה שהגיה לכלן: **יט]** הך אפילו זה דהיום יקדש. כ"ל. (צ"ק): **כ]** נסתלק גם זה שהיום. (ש"מ הגר"): **כא]** מכל מקום. (ש"ס): **כב]** תשיב טהרה במקום כיון דיש במינו טהרה מה שאין כן בשרץ שאין במינו טהרה במקום. כ"ל והסמ"ל. (ש"ס). **כג]** עיין רש"ק שמהפך הגי' בכל אלו הדיבורים. וגי' הלי"ק בתוך ואפלי דכל המנחות כו' נאות מלה: הס"ד ומה"ד אלמא מדת יבש כו' בפ"ק: הס"ד: **כד]** דרשינן. (דפו"ר): **כה]** מקרא דמדת יבש. (צ"ק):

מסורת הש"ס

א) פסחים (סז.): לה: (ש"מ), **ב)** לעיל סב. (ש"מ), **ג)** תוס' לעיל דף נח ע"ש (ד"ה כל), (ש"מ), **ד)** תוס' לעיל דף נז ע"ב (ד"ה ושמעינן) (ש"מ), **ה)** [שמות יג], **ו)** [מעילה ב.], **ז)** [כתובות כ: ד"ה לא מילבו כתוקן אמר וע' תוס' נדה כח: ד"ה פרנו], **ח)** [ד"ה ר"ל], **ט)** [ד"ה כלן], **י)** [ד"ה בפנים וכו' ודע שכ"כ רש"י במשנה דמנוך נקמן נ: ד"ה מכיתין], **כ)** [ע' תוס' לעיל נה. ד"ה כל המנחות],

תורה אור השלם

1. צַו אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִשַּׁלְּחוּ מִן הַמַּחֲנֶה כָּל צָרוּעַ וְכָל זָב וְכֹל טָמֵא לָנָפֶשׁ: במדבר ה ב
2. וַיַּעַן דָּוִד אֶת הַכֹּהֵן וַיֹּאמַר לוֹ כִּי אִם אִשָּׁה עֲצָרָה לָנוּ כִּתְמוֹל שִׁלְשֹׁם בְּצֵאתִי וַיִּהְיוּ כְלֵי הַנְּעָרִים קֹדֶשׁ וְהוּא דֶּרֶךְ חֹל וְאַף כִּי הַיּוֹם יְקֻדַּשׁ בַּכֶּלִי:

שמואל א כא ו

3. וַיִּתֶּן לוֹ הַכֹּהֵן קֹדֶשׁ כִּי לֹא הָיָה שָׁם לֶחֶם כִּי אִם לֶחֶם הַפָּנִים הַמּוּסָרִים מִלִּפְנֵי יְיָ לָשׂוּם לֶחֶם חֹם בְּיוֹם הִלָּקְחוֹ:

שמואל א כא ז

מוסף רש"י

אין טמאי מתים משתלחין. כגון פסח הבא בטומאה דאיסתמו כדלעיל בסמוכין. **אין זבין ומצורעין משתלחין.** שיולחן הרשלחן בכרם, ומיהו לכתחלה לא אשתמר דהא עמא דאין לנפש בלי רחמנא דאין ליכול מדמין הא בשאר מיטמאת מדמין, מיטמא אהני איקרא לפוטרן מן הטיכרת (פסחים סז:). **כשרות בעזרה וכשרות בבית פאגי.** חוץ לחומת העזרה חומה אחת, וכן שמה, ואי ס"ד תנור מקדש איפסלו בלינה (לעיל סג.).

רבינו גרשום

בפסח ראשון **הבא בטומאה.** דנטמא רוב צבור. הא דתניא ההתרו זבין ר' אליעזר היא, ההיא דזבין ומצורעין משתלחין כרבנן דפליגי על דר' אליעזר: **כל מעשיהן.** לישתן וערוכתן ואפייתן: **כשרות בעזרה וכשרות אבית פגי.** בכל העיר: **אלמא.** מדעביד לה בחוץ: **מדת יבש.** העשרון: **לא נתקדש.** לא נמשח בפנים: **דבר זה.** הוקשה לאדם גדול: **שהוא קשה.** להשיב: **מאי קושיא דלמא עשרון לא מקדש.** כלל והא דקתני ואפייתן בפנים דקסבר דתנור מקדש משום הכי צריך שתהא אפיה בפנים: **אלא אי קשיא** וכו'. **אין דוחין את השבת** אלמא דמערב שבת אפי' להו ואינן סודרן על השלחן עד למחר בשש שעות, הא **איפסילו בלינה** בלילי שבת: **אלא אמר רבא** היינו **דהוקשה אדם קשה** הא קושיא דאמרן. **מאי קשיא דלמא מאי בפנים.** לאו בעזרה קאמר אלא האי אפייתן בפנים בחוץ הוא והאי בפנים דקאמר **במקום זריזין.** כלומר במעמד זריזין שיהו הכהנים עומדין על גביו בשעת אפייתן: **ממה נפשך.** אי בפנים דקאמרת חוץ הוא אלא במקום זריזין, מאי שנא אפייה דבעי זריזין טפי מלישה [וצריכה] **בחול: אשכחינהו.** מערב שבת דקא אפו ליה ואמר להו בחול קא אפיתו ליה, כיון דקדיש בתנור הא איפסיל ליה בלינה, אלא למחר בעיתו למעבדיה. מדאמר להו למחר בעיתו למעבדיה ודחי שבת אלמא כל מעשיהן בפנים דאי בחוץ לא אמר להו דדחי שבת: **ר' שמעון סבר מידי תנור מקדש** אמר להו. אלמא בחוץ מעשיהן, משום הכי אמר להו לא דחי שבת: **דנפק להו ממעילה.** דהיתה להן שעת היתר לכהנים לאוכלן דרך חול הוא:

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

מסוכן הוא. שאמחז בולמוס ותגן מי שאמחז בולמוס מאכילין אותו עד שיאורו עיניו אפילו ביום הכפורים ביומא בפרק בתרא (דף פב.):

גמ' פליגי. מר גמיר ליה מרביה דתנוי מקדש ומר גמיר ליה מקדש: **דיקא נמי.** דבגמרא פליגי ולא בקראי מדנקט האי לישנא לעולם הוי רגיל לומר כו': **מתני' חביתי כהן גדול ניסכן ועריכן בפנים.** יד) ולדברי הכל אותו חלי עשרון שהיה מולק בו עשרונו של כהן גדול נמשח והאי דלא משחו עשרון שלם מפני שכל חלב מודד בו מנחתו מו) דפעמים שמוציאו לחוץ אבל זה אינו מסור אלא לכהנים לאכול בו עשרונים: **ושא"א.** אפיינן אי אפשר לעשות מאתמול ולא ליסה ועריכה דכיון דקדשה בכלי מיפסל בליינה: **מעשה לוי.** ליסה ועריכה הכל בכלי שרת בפנים ולא בחוץ מו) יז) **וקרנותיה.** שהיה מדביק בצק לכל זוית בעין קרניה ואורך הקרן ד' אצבעות: **שלא הטעה.** בין שתי הלחם ללחם הפנים בין בשיעור יח) רוחב בין בשיעור אורך וקרנות: **זד"ד יש"ן.** זל"ד יש) שתי הלחם אורכה ז' ורחבה ד' וקרנותיה ד' כ) יט יא) לחם הפנים ארכו י' ורחבו ה' כדכתיב כא) אמתים ארכו ואמה רחבו ור' יהודה לטעמיה דאמר כב) אמת כליה באמת בא ה' ועוקן אורכו של לחם כנגד רוחבו של שלחן: **ובופל.** הלחם: **טפחיים ומחצה.** למעלה מיכן ומיכן כג) והכן הן הקרנות ומגלגלו זקופות בשוה לשפת השלחן. ולמ"ד כמין ספיחה רוקדת הוו הכי דפנות הולכות וזוקפות בשיפוע: **ונמצא ארכו ממלא רחבו של שלחן.** כד) ורחבן מחזיק חצי אורך השלחן וכשהיה סודר האחד אצלו נמצא שלחן כולו מלא: **אורכו י"ב.** ר' מאיר לטעמיה דאמר כל האמות היו כה) בצינורות והלחם עשרה דהכא לא פליג: **וטפחייס ריוח בחמצע.** בין שתי הסדרים דרוחב הלחם אינו אלא ה' ושני הסדרים מחזיקים י' טפחים כאורך השלחן פשו להו טפחייס והס ריוח בין סדר לסדר שתהא רוח מנשבת בהס שלא יתעפשו: **אבא שאול אומר שס.** באותו ריוח שבין סדר לסדר כה) בו נותנין בזיכיס: **על המערכת.** על ממש: **ועליו מטה.** הוי כבר) אותו על בסמוך: לו) **המפולגים.** לתת ראשי הקניס באותו פיצולין והרבה פיצולין יש בהן למנין הקניס: **כ"ח קניס.** בגמרא [לז.] מפרש כמה קניס ללחם: **לא סידור הקניס.** במערכת החדשה ולא נטילתן מעל הישנה דוחה שבת: **שומען.** מבין כל לחם ולחם ומגיען לאורכו של שלחן ולמחר מסדר הלחם ולמעלה שבת נותן הקניס בין כל לחם ולחם המשפען: **כל הכלים.** כגון שולחנות אורכן לאורכו של בית ממזרח למערב: **גמ' זו מנין.** שהמנחות טעונות כלי: **מה חטאת ואשם טעונין כלי.** דכתיב אשר יכשלו ואין בישול בלא כלי ובפנים משתעי קרא דכתיב לא) (יחזקאל מו) לבלתי הוציא לב) אל לג) החיצונות: **ע"ו טפחיס.** ג' טפחים ומחצה לכל לחם והס שס חלות זו על גב זו ונמצא שלחן מקדש לד) כו' ונפקא מינה דאי יהיב באויר השלחן מידי במותן ט"ו טפחים מקדש ליה ליפסל בליינה: **והאיכא קניס.** שבין כל לחם ולחם ואיכא טפי: **משקע להו.** פגימות עושה בלחם בעוד שהיה בצק והקניס היו משוקעים בהס לה) **ואיכא מגביה הלחם:** וקא פריך **מאי טעמא.** כלומר מכדי קניס מאי טעמא היו בין כל לחם: **משום איעפוש.** שיהא אויר בינתיס שלא יתעפשו: **סוף סוף.** כיון דמשקע להו ליכא אוירא ומיעפש הלחם: **פורסא.** שלא לה) יהא משוקע כל כך: **והאיכא בזיכין.** קשיא לי אמאי פריך הכי הא שלחן לא מקדש להו לבזיכין: **והאיכא קרנות.** שבוטלין ועשויין בראשי הלופון לו) : **והאיכא**

כלל א"ר עקיבא כו'. בפ' ר"א אומר אס לא הביא (שבת דף קנג. ושם) ובפ' אלו דברים (פסחים דף פט:) פסק כר' עקיבא משום דאיכא לריכותא גבי פסח ומילה אבל הכא ליכא לריכותא ומיהו אמילתיה דר"ע לא בעי לריכותא דאשמעינן בכל דוכתא מאי דדמי שבת: **כל הכלים שהיו במקדש אורכן לאורכו של בית.** בגמ' תניא חוץ מאלחן שאורכו לרוחבו של בית ובשולחן ומנורה פליגי רבי ור' אלעזר בר' שמעון ומתני' כרבי דאמר מזרח ומערב מונחין: **שאלו את רבי זו מנין.** אמתני' קאי וקאמר מנין שכל המנחות יש בהן מעשה כלי בפנים ולא לענין קמילה מכלי שרת וקידוש קומץ בכלי שרת איירי דבשאלי קרא דמייתי איירי בביאול חטאת ואשם ואפיית מנחה ולא מיירי בקידוש קומץ כלל ומהיקשא דזאת התורה נפקא לן לענין בסוף פ' התודה (דף פב.): מה עולה טעונה כלי דכתיב ויקח את המאכלת אף כל טעון כלי וקמילה כנגד שחיטה וקידוש קומץ כנגד קבלה דלאמר לענין בפ' שני (דף יג.): אלא הכא בליסה ועריכה ואפיה של מנחה מייירי דאיתקש אפיה דמנחה לביאול דחטאת ואשם מה הס טעונין כלי דכתיב וכלי חרס אשר תבושל בו יישבר ואם בכלי נחושת בושלה ומיהו מזה אין ראיה דלאו למירמי מובה קאמר אלא כדפירש בקונטרס דכתיב אשר לו) תבושל בו ואין בישול בלא כלי ובפנים משמע קרא דאי בחוץ הרי חטאת ואשם נאכל ביולא ועוד כתיב ביה לבלתי הוציא אל [המלבר] החיצונה אף אפיה דמנחה טעונין כלי שרת והוא הדין ליסה ועריכה וצריך לדקדק לאיזו מנחה איצטריך קרא אי למנחת מחבת ומרחשת לח) ומאפה תנור הא כתיב בהו כלי ואיזו למנחת סלת אין בה אפיה קודם קמילה:

והאיבא בזיכין. הקשה בקונטרס אמאי פריך הכי הא שולחן לא מקדש להו לבזיכין ונראה דלא קשה (ליה) מידי דהא אמרינן בפ"ק (לעיל דף ז.) לקומץ מנחה מכלי שעל גבי קרקע שכן מצינו בסילוק בזיכין משמע דהוי כקומץ מע"ג השלחן: לח

גמ' כל המנחות יש בהן מעשה כלי יא) מבפנים: שאלו את רבי זו מנין אמר להם הרי הוא אומר 4ויאמר אלי זה המקום אשר יבשלו שם הכהנים יב) (את החטאת ואת האשם) אשר יאפו את המנחה לבלתי הוציא אל החצר החיצונה מנחה דומיא דאשם וחטאת מה אשם וחטאת טעונין כלי אף מנחה נמי טעונה כלי: השולחן ארכו עשרה: א"ר יוחנן לדברי האומר טפחיים ומחצה כופל נמצא שלחן מקדש חמשה עשר טפחים למעלה לדברי האומר טפחיים כופל נמצא שלחן מקדש י"ב טפחים למעלה והאיבא קנים קנים שקועי משקע להו מאי טעמא משום איעפושי לחם סוף סוף קא מיעפש לחם דמגבה ליה פורתא והאיבא ההוא פורתא כיון דלא הוי טפח לא חשיב ליה והאיבא יג) בזיכין בבגוויה דלחם הוו יתבי ולבהדי לחם הוו קיימי והאיבא קרנות קרנות לגוויה דלחם כייף להו ולחם עלייהו מנח ליה והאיבא בזיכין בגויה דלחם הוו יתבי ולבהדי לחם הוו קיימי. ותסלוקא מקגרתו. (ש"מ): יד] בפנים דלדברי הכל אותו. (ש"מ). ומיפר ומוב הגיה בפנים לדברי הכל שאותו חלי. כל"ל: טו] ופפנים. (ש"מ): טז] כתון ובבלי. לאפוקי מעל הטבלא: וקרנותיי. (ש"מ): יז] וקרנותיון. (ישר וטוב): יח] בשיעור אורך בין בשיעור רוחב בין בשיעור הקרנות. הס"ד ומס"ל דרכו של ר' יהודה לתת סימנים כמו דע"ד עד"ש באח"ב: זד"ל. (ש"מ): יט] בתמי. (דפו"ר): כ] ד' אצבעות. (ש"מ וצ"ק): כא] יס"ז בלחם. (צ"ק): כב] דפנות ל"ל שיהא. (ש"מ). וכ"ק הגיה דפנות ושיהא לו. וכמ"ש מתו"ע: כג] פינים. (דפו"ר) ש"מ וצ"ק): כד] אמות כלים. (ש"מ): כה] כן גי' תו"ע. וגי' ש"מ וכ"ק והן הן הדפנות וממלאו: כו] ומחצו. (ש"מ): כז] היו בבינוניות והלחם ארכו עשרה. (ש"מ): כח] לסדר נותנין הבזיכין. כל"ל. (ש"מ): כט] הוי אומר על בסמוך. (ש"מ): ל] מפוצלים. (ש"מ): לא] דכתיב ביה. (ש"מ): לב] אל החצר החיצונה. (ש"מ): לג] מקדש ט"ו ונפקא. (צ"ק): לד] ואינם מגביהים

מסורת הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מה מטעמא וכו' הוצ"ל אל החצר החיצונה:

מוסף רש"י

עריכתן. תקון החלות שקורין מנגיסטיר וכלגון ליפת טוציר. בפנים. כעזרה, דתנוי אל מתכת היה בעזרה, ואע"ג דקודש ממן שמן היה והאי תנא אית ליה מדת יבש לא מקדשה מדלא מלרך ליסה אלר מנחות בפנים, הא בני בפנים דקסבר אלי עשרון שבו היה חולק מביאי כ"ג נמשח, והאי דלא משחו את העשרון הלום מפני שכל חלב מודד בו מנחתו ופעמים שמוציאו לחוץ, אבל זה אינו מסור אלא לכהנים (לעיל נ). כלל אמר ר"ע. נחלק על ר"א במכשירי מלוס שאין שאון מזחין הוחיל והפסד לעשותן מע"ש. ושאי אפשר לעשותן מע"ש. כגון מילה עלמה שת"ל לה לעשות דחמנה ביום הסמיני דוחה שבת (שבת קל.). לא סידור הקניס. שהיו נותנין בתערכת לחם הפנים בין מלה לחלה לחפריקן ליכם הרוח ביניהן אלא יתעפשו. ולא נטילתן. מן המערכה יסנה. דוחה את השבת. אלא נכנס בע"ש ונוטל הקניס ומסדר מחלק המערכה הישנה ומסדר החדשה בלא קנים ומוציא שבת נכנס ונותן הקניס ביניהן, זו נמנים קודם היתר מנין הראשון דהא מלאכתן לאיתר ובקאתר לאו לגורך נותן (שבת קכג:). לדברי האומר טפחיים ומחצה כופל. כדאמרינן בפרק שתי הלחם שהוא עשרה טפחים כנגד רחבו של שולחן שהוא חמשה טפחים, נמצא ארכו של לחם יותר מרחבו של שולחן חמשה טפחים, נמצא קופל כל לחם ולחם טפחיים ומחצה מכאן ומכאן ונמצא שבה קיפולין של טפחיים ומחצה, שכל מערכה של שבה לחם, נמוה חמש עשרה טפחים ונמצא כלומר דקיפולו של שלחן היה עולה חמשה עשר טפחים והיה מקדש כל דבר בין לחם בין קמלים בחמש עשרה טפחים דהייגו נודש שלו (לעיל פז:). לדברי האומר לחם הפניס טפחיים ומחצה בלחם בת חמשה טפחים, כופל, שהופן הלחם היה כפול וכו' נמצא השלחן מקדש ט"ו טפחים, דשם חלות הוי במערכה זו על גבי זו לכל לחם שני טפחים ומחצה הוי לה ט"ו טפחים עולה לנמצא מהשלחן ומקדש השלחן את הנליון בתחתון, לדברי האומר, דטפחיים בת שבה טפחים, נמצא השלחן וכו' (שם בבת"י).

שיטה מקובצת

וכל הכלים שהיו במקדש אורכן לארכו של בית. דבריי המתוק על נבא זו לקמן דף ל"ז ע"א (ד"ה לארכו):

רבינו גרשום

מסוכן הוא. שאחזו בולמוס חולי שמרעיב: **ור' יהודה ור' שמעון** לאו בקרא פליגי אלא **בגמרא פליגי.** בסברא: במתני' **דיקא נמי דקתני** רבו: מתני' **יש בהן מעשה כלי שרת בפנים.** כגון ליישה ואפייה: **אורכה שבעה.** הלי למשה מסיני: **וקרנותיהן ד' אצבעות.** כל קרן וקרן עושה בצק דק ומדביק לקרן ואורכו ד' אצבעות: **ואורך בצק של קרנותיו של לחם הפנים שבע אצבעות לכל קרן וקרן:** סימן של שתי הלחם זד"ד ושל לחם הפנים יה"ז: ה) **שיהו לו פינים.** קרנות: **מה אשם וחטאת טעונין כלי שרת לבשלם, הכפנים, אף מנחה נמי: שלחן ארכו י"ב.** דכתיב אמתים ארכו ואמה רחבו וקסבר ר' מאיר באמה בת ששה: **וטפחיים ריוח באמצע.** בין סדר לסדר. ולר' יהודה לא היה כלל ריוח ביניהן: **מפרצלין מראשיהן.** בראש כל לחם ולחם כדי שיהו סומכים בהם את הלחם והקנים מונחים ראשיהם על גבי אותם הפיצולין: **וכ"ח קנים.** היו לשני הסדרים. ומפרש בגמרא מ"ט ר"ש [לסדר זה, ד]ארבע חלות צריכין שלשה שלשה קנים והעליונה ב' בלבד כו'. וכל קנה היה **כחצי קנה** מבוקע **ורחלול.** כדי שלא יהא לו כובד מפני שהוא של זהב: **ונותן לאורכו של שלחן.** ע"ג הארץ **בתקדש שהיו במקדש** ע"ג הארץ **ארכן לארכו של בית:** **ועליו מטה מנשה.** לאו עליו ממש אלא על בסמוך לו: **והא איכא קנים.** בין לחם ללחם והן היו מרבין הגובה: **שקועי משקע להו לקנים** בתוך הלחם ולא היו מרבים הגובה: ועיקרן של קנים **מאי טעמא משום איעפושי.** כדי שלא יגע הלחם אחד בחברו, והשתא כשהוא משקע בתוכו יגע הלחם בסופו אחד בחברו ומיעפש בתוכו: **דמגבה להו לקנים פורתא.** כדי שלא יגע הלחם זה בזה: **והא איכא ההוא פורתא.** דמגבה דהוו תפי מט"ו טפחים: **והאיבא בזיכין.** [בזיכין] לבונה שהיה מניח ע"ג הלחם ומקדש למעלה מט"ו טפחים: **בגויה דלחם.** באמצעו בין ב' קיפולין:

ו) דיבור זה עד מנחה נמי מקומה לחלן קודם ד"ה והא ליכא קנים. (גליון):

מסורת הגהות הב"ח

(ב) תוס' שבחים דף לו ע"ל [ד"ה ס"ג] (ס"מ), ג) לעיל נ:, ד) עיין תוס' לעיל בסמוך דף לח ע"ב [סוף ד"ה ומאי קושיא] (ס"מ), ה) לעיל עב. יומות יד. שבת קל. פסחים סט: [לקמן לז.], ו) [דרכו של ר"ש לתת סימנים כמו דע"ך וכו' לשון הרב מברטנורה], ז) שבת קכג:, ח) [לעיל פז:], ט) [שמות כח].

מוסף רש"י

ט) [מיי' שם הל' טו ופ"ה מהלכות תמידין ומוספין הל' ג]: יז מ' מיי' פ"ג מהל' בית הבחירה הל' יג:

ט [מיי' שם הל' טו ופ"ה מהלכות תמידין ומוספין הל' ג]: יז מ' מיי' פ"ג מהל' בית הבחירה הל' יד:

יח כ מיי' פ"ה מהלכות תמידין ומוספין הלכה יא:

יט ל מיי' פ"ג מהלכות בית הבחירה הל' יב:

כ מ מיי' שם הלכה טו ופ"ה מהלכות תמידין ומוספין הלכה ב:

תורה אור השלם

1. וְנָתַתָּ עַל הַשֻּׁלְחָן לֶחֶם פָּנִים לְפָנַי תָּמִיד:

שמות כה ל

2. וְנָתַתָּ עַל הַמַּעֲרֶכֶת לְבֹנָה זַכָּה וְהָיְתָה לַלֶּחֶם לְאַזְכָּרָה אִשֶּׁה לַיְיָ: ויקרא כד ז

3. וְעָלָיו מִטֵּה מְנַשֶּׁה וְנַשִּׂיא לִבְנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן פְּדָהצוּר: במדבר ב כ

4. וַיֹּאמֶר אֵלַי זֶה הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבַּשְּׁלוּ שָׁם הַכֹּהֲנִים אֶת הָאָשָׁם וְאֶת הַחַטָּאת אֲשֶׁר יֵאָפוּ אֶת הַמִּנְחָה לְבִלְתִּי הוֹצִיא אֶל הַחָצֵר הַחִיצֹנָה לְקַדֵּשׁ אֶת הָעָם:

יחזקאל מו כ

שינויי נוסחאות

א) מיגן דומות. (ש"מ): ב) הלחם מרכם שבעה טפחים ומחצה. (ש"מ): ג) מרכו י' טפחים ומחצו ה'. (דפו"ר): ד) פינים. (תוי"ט): ה) ממלא את רחבו. (ש"מ): ו) וכופל. (ש"מ): ז) והרי. (ש"מ): ח) הקניס. (ש"מ): ט) ומומען ומומן. (כ"ה במשנה שבמשניות): י) וכל הכלים. (ש"מ): יא) בפנים. (ש"מ): יב) את האשם ואת החטאת אשר יאפו כו' מנחה דומיא דחטאת ואשם מה חטאת טעונין. (ש"מ): יג) והסיכה קרנות קרנות לגוויה דלחם כייף להו ולחם עלייהו מנח ליה והאיבא בזיכין בגויה דלחם הוו יתבי ולבהדי לחם הוו קיימי. ותסלוקא מקגרתו. (ש"מ): יד] בפנים דלדברי הכל אותו. (ש"מ). ומיפר ומוב הגיה בפנים לדברי הכל שאותו חלי. כל"ל: טו] ופפנים. (ש"מ): טז] כתון ובבלי. לאפוקי מעל הטבלא: וקרנותיי. (ש"מ): יז] וקרנותיון. (ישר וטוב): יח] בשיעור אורך בין בשיעור רוחב בין בשיעור הקרנות. הס"ד ומס"ל דרכו של ר' יהודה לתת סימנים כמו דע"ך עד"ש באח"ב: זד"ל. (ש"מ): יט] בתמי. (דפו"ר): כ] ד' אצבעות. (ש"מ וצ"ק): כא] יס"ז בלחם. (צ"ק): כב] דפנות ל"ל שיהא. (ש"מ). וכ"ק הגיה דפנות ושיהא לו. וכמ"ש מתו"ע: כג] פינים. (דפו"ר) ש"מ וצ"ק): כד] אמות כלים. (ש"מ): כה] כן גי' תו"ע. וגי' ש"מ וכ"ק והן הן הדפנות ומומלאו: כו] ומחצו. (ש"מ): כז] היו בבינוניות והלחם ארכו עשרה. (ש"מ): כח] לסדר נותנין הבזיכין. כל"ל. (ש"מ): כט] הוי אומר על בסמוך. (ש"מ): ל] מפוצלים. (ש"מ): לא] דכתיב ביה. (ש"מ): לב] אל החצר החיצונה. (ש"מ): לג] מקדש ט"ו ונפקא. (צ"ק): לד] ואינם מגביהים

הלחם. (ש"מ): לה] שלא היה משוקע. (ש"מ): לו] הדופן לכל זוית. (ש"מ): לז] אשר יבשלו שם ואין בישול. (ש"מ): לח] תיגון ומאפה תנור ממקן. (ישר וטוב עייי"ש): לט] כפ"ק קומצין מנחה. (ש"מ):

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות